

de Bibliotheek
Achterhoekse Poort

Beleidsplan 2016 - 2020

Beleidsplan 2016-2020

De transitie van de klassieke Bibliotheek naar de maatschappelijke Bibliotheek

Voorwoord

Het schrijven van nieuwe beleidsplannen is in deze tijd een uitdaging, zeker voor bibliotheken. De maatschappelijk, culturele en financiële omgeving van bibliotheken is voortdurend en fundamenteel in beweging.

De Bibliotheek Achterhoekse Poort is een organisatie die zich beweegt tussen enerzijds de (nieuwe) wetgeving en anderzijds de lokale opdracht van de Gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek. Net zoals deze opdrachtgevers zit ook de Bibliotheek midden in een transitie; van de meer klassieke Bibliotheek naar de maatschappelijke Bibliotheek.

In onderstaande beleidsnotitie wordt aangegeven waar we nu staan en waar we in de komende jaren naar toe willen. Het zal de lezer opvallen dat de Bibliotheek, komende uit het culturele domein, meer opschuift naar het sociale domein.

Daarbij zal de Bibliotheek haar externe gerichtheid moeten benadrukken om haar doelen te bereiken; intensief samenwerken met andere partijen is het predicaat.

“De Bibliotheek, komende uit het culturele domein, schuift meer op naar het sociale domein.”

Inhoudsopgave

1. Inleiding	
1.1 Missie	3
1.2 Visie	4
2. De klassieke Bibliotheek	
	5
3. De maatschappelijke Bibliotheek	
	6
4. Speerpunten	
4.1 Stimuleren geletterdheid	7
4.2 Sociaal domein	10
4.3 De digitale Bibliotheek	10
4.4 Beleefhetindebieb	11
5. Bedrijfsvoering	
5.1 De organisatie	12
5.2 Inzet van teams bestaande uit mensen met een verstandelijke beperking	12
5.3 Vestigingsbeleid	13
6. Financiële kaders	
	15
7. Marketing	
	16

1 Inleiding

In het vorige beleidsplan viel alles binnen de kaders van de begrippen: lezen en informeren.

Met de komst van de nieuwe wet op het bibliotheekwerk (eind 2014) is duidelijk geworden dat de Bibliotheek alle vijf functies dient aan te bieden om een Bibliotheek binnen de wetgeving en dus binnen het stelsel te blijven.

Deelname aan het Bibliotheekstelsel is van groot belang. De Bibliotheek blijft daarbij aangesloten op een pakket van diensten, die we anders zelf moeten organiseren, wat vanuit de inhoud van groot belang is. Bijvoorbeeld het interbibliothecair leenverkeer: titels die in de eigen Bibliotheek niet aanwezig zijn, kunnen via het interbibliothecair leenverkeer bij andere bibliotheken opgevraagd worden. Hierdoor is in principe elke titel in het Nederlandse taalgebied leverbaar, in elke vestiging van de openbare Bibliotheek.

De in de wet genoemde functies zijn:

- ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- bevorderen van lezen en het kennis laten maken met literatuur;
- organiseren van ontmoeting en debat;
- laten kennis maken met kunst en cultuur.

Daarnaast zijn er lokale kaders:

- het terugdringen van taalachterstanden;
- mogelijkheden creëren waardoor de burger zo lang mogelijk actief kan deelnemen aan de (participatie) maatschappij.

Vertalen we bovenstaande kaders naar de eigen Bibliotheekwerkelijkheid dan zien we dat de Bibliotheek moet inzetten op inhoudelijke veranderingen. Net zoals de gemeenten zit de Bibliotheek in een transitieproces: van klassieke Bibliotheek naar maatschappelijke Bibliotheek.

1.1 Missie

De Bibliotheek Achterhoeks Poort is een klantgerichte en professionele organisatie, die met behulp van andere partijen, in opdracht van de gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek, vorm en inhoud geeft aan het Bibliotheekwerk zoals dat in de Wet stelsel openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) beschreven is, waarbij het lokale zwaartepunt ligt op het leveren van een bijdrage aan het versterken van de leesvaardigheid van haar burgers.

1.2 Visie

De Bibliotheek Achterhoekse Poort is voor de gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek:

- De plek waar iedere inwoner de informatie vindt die hij nodig heeft om zo lang mogelijk zelfstandig in de maatschappij te kunnen participeren (waardevrij informatiecentrum);
- De organisatie die media heeft, zowel fysiek als digitaal, die aansluiten bij de behoefte van de klant;
- De samenwerkingspartner voor andere instellingen zoals binnen het onderwijs, als het gaat om lezen en leesbevordering enerzijds en het verwerven van informatievaardigheden aan de andere kant (het versterken basisvaardigheden van de burgers);
- Een dynamische plek waar een leven lang leren centraal staat en daar ook de fysieke ruimte voor biedt. Een plek waar het aangenaam verblijven is met mogelijkheid voor ontmoeting en debat.

2 De klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek Achterhoekse Poort komt voort uit wat we een klassieke Bibliotheek noemen. Veel energie en aandacht gaat uit naar het proces in de vestigingen dat rondom het uitlenen van boeken en andere media draait. Daarbij spelen het geven van informatie en het geven van advies een bescheiden rol.

Het bovenstaand beeld van de klassieke Bibliotheek werkt eigenlijk al jaren stigmatiserend en soms verlamdend. Veel externe partijen krijgen dit archetypische beeld voor ogen, als ze het woord Bibliotheek horen.

De rol van de klassieke Bibliotheek is in de afgelopen jaren kleiner geworden en zal naar alle verwachting verder krimpen. Desalniettemin heeft de uitlening nog steeds een grote omvang. In Bibliotheek Achterhoekse Poort zijn in 2014 rond de 14.000 mensen lid van de Bibliotheek en gezamenlijk lenen zij zo'n 600.000 boeken. Dit zijn nog steeds aantallen die van substantiële omvang zijn. Nog steeds is circa 25% van de bevolking lid van de Bibliotheek. Daarmee vervult zij met haar 6 vestigingen een prominente rol binnen het publiek domein.

Binnen de klassieke Bibliotheek is alles strak en goed georganiseerd; van lokaal tot en met landelijk niveau. Van eminent belang is dat in principe elk medium in de Nederlandse taal binnen afzienbare tijd in de eigen vestiging is af te halen.

Kernwaarden van de klassieke Bibliotheek zijn:

- de Bibliotheek is een van de weinig plekken waar men vrij naar binnen kan; men hoeft geen lid te zijn, men hoeft niets te kopen.
- men mag vrijelijk van de aanwezige faciliteiten gebruik maken en er verblijven.

De klassieke Bibliotheek kent een spreidingsbeleid van vaste vestigingen.

- In de Gemeente Aalten zullen de vestigingen Aalten en Dinxperlo blijven bestaan (besluit gemeenteraad 2014).
- In de Gemeente Oude IJsselstreek zal de vestigingen in Ulft haar rol als hoofdvestiging behouden. De nevenvestigingen in Varsseveld en Terborg blijven in de huidige opzet bestaan. Wel zal onderzocht worden of de vestiging in Terborg aan kan sluiten bij het dichtbij gelegen voortgezet onderwijs. De vestiging in Gendringen zal in de komende beleidsperiode worden omgezet naar de Bibliotheek op School (dBoS) met huisvesting binnen een van de bestaande scholen.

3 De maatschappelijke Bibliotheek

De koers die de Bibliotheek Achterhoekse Poort in de afgelopen jaren heeft ingezet is om in toenemende mate een maatschappelijke Bibliotheek te worden. Dat wil zeggen een Bibliotheek die zich ten doel stelt een bijdrage te leveren aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken op het lokale en regionale vlak. De maatschappelijke vraagstukken die dan vanuit de traditionele functie dicht bij de Bibliotheek liggen zijn de basisvaardigheden. De basisvaardigheden zijn zaken, die de burger nodig heeft om überhaupt te kunnen functioneren in de huidige participatiemaatschappij. De participatie maatschappij vraagt van de burgers om zelf actief te worden in en deel te nemen aan de maatschappij. De burger wordt meer verantwoordelijk gesteld voor zijn eigen welzijn en welbevinden.

De maatschappelijke Bibliotheek richt zich naast de (klassieke) uitleenfunctie, ook op het maatschappelijke veld en biedt een podium en de faciliteiten om de burger te ondersteunen zo zelfstandig mogelijk te functioneren in lezen en het zich informeren. De traditionele openingstijden (middag en avonden) kunnen door de inzet van andere categorieën personeel (vrijwilligers of mensen met een beperking) uitgebreid worden, zodat de ruimtes effectiever benut kunnen worden. Hoe meer functionaliteit er in de lokale vestiging geboden kan worden, hoe meer de Bibliotheek vorm geeft aan haar maatschappelijke rol.

Basisvaardigheden

De basisvaardigheden die men als burger nodig heeft om te kunnen functioneren zijn: lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Maar dat kan toch iedereen? Helaas is nog steeds één op de negen Nederlanders laaggeletterd. Dit geldt voor een groep mensen van allochtone afkomst, maar zeker ook voor een grote groep autochtone Nederlanders die door verschillende redenen op achterstand zijn komen te staan.

Binnen de basisvaardigheden is 'lezen' voorwaardelijk. Dat wil zeggen dat als het lezen niet lukt, de andere basisvaardigheden ook niet tot ontplooiing kunnen komen. Daarmee zal de mogelijkheid tot participatie niet tot ontwikkeling komen.

4 Speerpunten

4.1 Stimuleren geletterdheid

De klassieke Bibliotheek heeft hoe dan ook bijgedragen aan het 'beperkt' houden van de laaggeletterdheid. Zonder bibliotheken zou de laaggeletterdheid zeker groter zijn geweest, maar de Bibliotheek moet daar nu een meer nadrukkelijke rol in spelen, wij hebben daar nu de kennis en deskundigheid toe. Dit in principe altijd in samenwerking met andere maatschappelijke partners.

Samenwerking basisonderwijs

De Bibliotheek werkt samen met de voorschoolse opvang en het basisonderwijs. In de afgelopen periode is er meer geïnvesteerd in de samenwerking met het basisonderwijs. Dit heeft onder meer geresulteerd in het uitrollen van de Themalijn en het concept van de Bibliotheek op School (dBoS). Beide ondersteuningsprogramma's zijn erop gericht dat de Bibliotheek met middelen (collectie) en kennis (personeel) de school ondersteunt door middel van actieve leesprogramma's. Een kind dat lezen leuk gaat vinden, zal gaan lezen. En lezen als aangeleerde vaardigheid is iets dat geoefend en onderhouden moet worden.

Resultaat

De concepten van de Themalijn en dBoS zullen de komende periode verder uitgezet worden binnen het basisonderwijs. Uiteindelijk willen we in de komende periode 50 tot 70 % van de basisscholen actief bereiken met onze dienstverlening.

Samenwerking Voortgezet Onderwijs

De samenwerking met het Voortgezet Onderwijs is nog niet tot wasdom gekomen. In de komende periode zal het concept van dBoS ook voor het voortgezet onderwijs opgezet en uitgerold gaan worden. De Bibliotheek zal het voortgezet onderwijs te zijner tijd met passende diensten van dienst kunnen zijn.

Dit zal in samenwerking met het VO uitgewerkt worden.

Resultaat

De Bibliotheek sluit aan op het concept van dBoS voor het VO en zal dit actief uitdragen naar de scholen in haar werkgebied.

Laaggeletterde volwassenen

Eind januari 2015 is er in de Achterhoek een convenant gesloten voor het Bondgenootschap voor geletterdheid. In dit convenant geven overheden, maatschappelijke organisaties en het MKB aan dat zij gezamenlijk willen optrekken om de laaggeletterdheid in de Achterhoek terug te dringen.

Het codewoord in het geheel is; co-creatie.

Geen van de partijen is alleen in staat voldoende effectief te zijn om de laaggeletterdheid aan te pakken. Samen kunnen we de laaggeletterdheid effectief aanpakken. Dit moet dan tevens een samenwerking zijn die niet gefrustreerd wordt door de behoefte om de beschikbare schaarse geldmiddelen bij de overheid van elkaar weg te kapen (denk aan de WEB gelden van het ROC die in 2016 voor 50% vrij te besteden zijn door de gemeente).

De Bibliotheek Achterhoekse Poort kiest ervoor om met open vizier en mogelijk zelfs financieel ietwat naïef de samenwerking met andere partijen op te zoeken. Naast bestaande formele partijen wordt in het proces van co-creatie ook ruimte gemaakt voor onder andere vrijwillige inzet en de ontwikkeling van de eigen medewerkers.

Zo zal de Bibliotheek samen met het ROC /Graafschap College Taalhuizen gaan oprichten in een aantal van de bestaande (klassieke) bibliotheken. Een Taalhuis is een laagdrempelige voorziening die enerzijds professioneel ondersteund wordt, maar die anderzijds ook werkt op de inzet van vrijwilligers (taalmaatjes). Als startpunt wordt het DRU complex in Ulft gekozen. Zowel de Bibliotheek als het ROC beschikken daar over ruimte. In de Bibliotheek Ulft komt sinds 2014 een leesclub voor allochtonen bij elkaar. Deze leesclub wordt begeleid door vrijwilligers die onder de professionele begeleiding van het ROC vallen. Deze dienstverlening willen we uitbouwen tot een Taalhuis (of omdat het Ulft betreft een (S)taalhuis). In een Taalhuis worden ook lessen gegeven in lezen, schrijven en rekenen.

Het Taalhuis zal laagdrempelige activiteiten organiseren rondom lezen, voorlezen, budgetteren en werk zoeken.

Resultaat

De Bibliotheek zal in samenwerking met het ROC Graafschap College (en andere partijen) Taalhuizen gaan oprichten in een aantal van haar bibliotheken, te beginnen in Ulft (2015).

De bestaande leesclubs die nu onder auspiciën van het ROC plaatsvinden in de bibliotheken, worden onderdeel van de Taalhuizen.

Het project 'Modern Naoberschap' start in 2015 in Ulft om te dienen als voorportaal van het daar op te richten Taalhuis.

Verruiming openingstijden

In het terugdringen van de laaggeletterdheid en de preventie daarvan past ook dat de Bibliotheek beschikt over ruimere openingstijden. De hoofdvestigingen in Aalten en Ulft zullen in de komende beleidsperiode dan ook ruimere openingstijden krijgen. De uitbreiding zal met name op de ochtenden plaatsvinden.

Uit het oogpunt van kostenbeheersing kan niet op elk moment tijdens de openingstijden professioneel personeel aanwezig zijn. Vrijwilligers en of andere categorieën van arbeid zullen ingezet worden in de rol van gastheer/gastvrouw. Dit betekend een forse omslag in denken en beleven bij zowel de gebruikers (klanten) als de medewerkers.

Een bijkomend gevolg zal zijn dat in toenemende mate verschillende activiteiten gelijktijdig plaatsvinden. Zo zal er straks op ochtenden uitgeleend kunnen worden door middel van zelfservice, terwijl er tevens een leesclub bezig is, of een klassenbezoek vanuit een basisschool plaatsvindt.

Voorlezen

Het traditionele voorlezen zal ook weer nieuw leven worden ingeblazen. Het is van belang dat elk kind elke dag 15 minuten voorgelezen wordt, of zelf leest. De Bibliotheek zal daar een voorbeeldfunctie in moeten nemen.

Met behulp van vrijwilligers zal in elke Bibliotheek het voorlezen weer opgepakt worden. Daarnaast zullen er trainingen '(interactief) voorlezen' gegeven worden waar ouders en opvoeders aan kunnen deelnemen.

Tevens zal er aansluiting gezocht worden bij het project 'de VoorleesExpress'. Dit project stimuleert de taalontwikkeling van kinderen en verrijkt de taalomgeving thuis. Een vrijwillige voorlezer komt thuis bij een gezin met kinderen van 2 tot en met 8 jaar. Het gaat hierbij om kinderen die moeite hebben met de Nederlandse taal en opgroeien in een taalarme thuisomgeving. Dit project kan mogelijk ook een doorverwijs kanaal worden naar de taalhuizen.

Resultaat

In alle bibliotheken zal het voorlezen weer geïntroduceerd worden (uitvoering door vrijwilligers).

In 2016 zal er aansluiting gezocht worden op het project de VoorleesExpress.

4.2 Sociaal domein

In de Bibliotheekwereld spreken we over “het sociaal domein”, maar feitelijk bedoelen we hiermee de veranderingen in de wet- en regelgeving op een aantal gebieden in het sociaal domein. Specifieker bedoelen we de decentralisatie van de wetgeving en geldstroom van de landelijke overheid naar de lokale overheid. De veranderingen die hieraan verbonden zijn, zien de Gelderse bibliotheken als kansen voor hun bibliotheken en vragen om lokale heroriëntatie.

De samenleving wordt complexer en bovendien wordt er een steeds groter beroep gedaan op de eigen kracht van de burgers. Zelfredzaamheid, participatie, sociale inclusie, maatschappelijke cohesie en actief burgerschap zijn de motto's.

Meedoen in de samenleving; Hoe helpt de Bibliotheek?

Het boekje van Rijnbrink “Meedoen in de samenleving” stelt de participerende burger centraal. Van de burger wordt actief burgerschap verwacht, wat neerkomt op in staat zijn om bewust, kritisch en actief in de maatschappij te participeren. Daarvoor moeten burgers in hun eigen onderhoud kunnen voorzien, sociaal betrokken zijn, zich blijvend ontwikkelen en zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun leven. Hiervoor zijn een aantal basisvaardigheden nodig. Daarnaast zijn er aanpalende thema's, die direct in verbinding staan met de gedecentraliseerde verantwoordelijkheid van de wet- en regelgeving in het sociale domein.

Deze aanpalende thema's zijn onder andere:

- gezin, opvoeding en gezondheid (gerelateerd aan het domein jeugdzorg)
- werk en inkomen (gerelateerd aan het sociaal domein participatiewet)
- zorg, welzijn en vitaliteit (gerelateerd aan het domein wet maatschappelijke ondersteuning)

Resultaat

- In 2017 heeft de Bibliotheek een projectplan aansluitend op de doelstellingen ‘De Bibliotheek in het sociaal domein’ en is zij gestart met de implementatie van dienstverlening op het thema werk en inkomen.
- De Bibliotheek heeft op het gebied van thema's in het sociaal domein een lokaal netwerk gevormd, werkt in het netwerk Gelderse bibliotheken samen en sluit aan op de landelijke ontwikkelingen uit het actieplan van de Rijksoverheid “Tel mee met Taal”.
- De Bibliotheek heeft doelstellingen geformuleerd over de lokale rol in het ondersteunen van de overheid in het toeleiden van burgers naar betaald werk.

4.3 De digitale Bibliotheek

Op landelijk niveau is er de afgelopen jaren gebouwd aan de digitale Bibliotheek. In de digitale Bibliotheek kan men overal waar internet is de diensten van de Bibliotheek benaderen. Men kan daar de fysieke collectie bekijken en titels reserveren. Ook boeken die de eigen Bibliotheek niet heeft, kunnen binnen afzienbare tijd door het netwerk van bibliotheken geleverd worden. Uiteraard kunnen er ook e-books geleend worden (streaming) en/of luisterboeken. De Bibliotheek zal ondersteuning moeten bieden op het gebruik van e-readers en e-books.

De toegang tot de digitale Bibliotheek wordt gevormd door de website van de lokale Bibliotheek: www.achterhoeksepoort.nl. Op deze website kan de klant diverse digitale diensten benaderen. Daarnaast is de website ook de toegangspoort tot de andere (fysieke) diensten van de Bibliotheek. Zo kan men van huis uit de catalogus raadplegen, boeken reserveren of verlengen. Tevens krijgt men een overzicht van de nieuwe uitgaven en de activiteiten die worden aangeboden.

Elke klant die lid is van onze Bibliotheek is eveneens lid van de digitale Bibliotheek (ondergebracht in de Koninklijke Bibliotheek) en kan gebruik maken van het e-book aanbod. Het titelaanbod van te streamen e-books groeit wekelijks. Vanaf januari 2016 bestaat de mogelijkheid van enkel een digitaal abonnement, kosten hiervoor bedragen 42 euro.

Resultaat

- Alle leden kunnen gebruik maken van de digitale Bibliotheek. Zij kunnen e-books streamen en worden daarin ondersteund door de Bibliotheek
- Het aantal beschikbare e-books zal fors toenemen.

4.4 Beleefhetindebieb

Als sinds enige jaren werkt de Bibliotheek Achterhoekse Poort met het concept Beleefhetindebieb (voorheen de BeleefBibliotheek) zoals dat door de Bibliotheek Drachten ontwikkeld is. Beleefhetindebieb bestaat uit een 500 tal infopakketten. Infopakketten zijn themadossiers over diverse onderwerpen, met veel informatie en links naar boeken, filmpjes, websites en kranten- en tijdschriftartikelen. De bronnen zijn op betrouwbaarheid gecheckt door de redactie van Beleefhetindebieb.nl. Deze dossiers zijn gratis, online te raadplegen. Leden van de van de Bibliotheek kunnen de boeken direct reserveren en de artikelen full tekst downloaden. Hierbij vervuld de Bibliotheek bij uitstek de rol van waardenvrije informatiebemiddelaar. (dit in tegenstelling tot Google) komen Rndom een aantal van deze thema's worden er lezingen, workshops, cursussen en activiteiten georganiseerd. Het concept van Beleefhetindebieb geeft vorm en inhoud aan de informatieve functie van de Bibliotheek en aan de functie ontmoeting en debat.

Resultaat

- Beleefhetindebieb biedt aan klanten en niet-klanten een diversiteit aan workshops, lezingen en activiteiten. De Bibliotheek is daarmee een levend informatieplatform voor instellingen en individuen die hun kennis over actuele zaken willen delen. Jaarlijks zullen er 50 activiteiten geprogrammeerd worden.

5 Bedrijfsvoering

5.1 De organisatie

De Bibliotheek Achterhoekse Poort is een kleine Bibliotheekorganisatie met 22 professionele medewerkers. Het team frontoffice voert de Bibliotheektaken uit in de vestigingen. De backoffice regelt de overstijgende zaken en ontwikkeld nieuwe diensten en producten. Er zal nog een beleidsnotitie opgesteld worden over nieuwe vormen van arbeid, onder andere vrijwilligers.

5.2 Inzet van teams bestaande uit mensen met een verstandelijke beperking

Een kwetsbare groep in de samenleving zijn de mensen met een verstandelijke en/of psychische beperking. Vanuit haar maatschappelijke rol wil de Bibliotheek deze mensen betrekken in de uitvoering van haar dienstverlening. Elders in het land (Enschede) zijn daar goede voorbeelden van. In beide gemeenten willen we minimaal in één vestiging een groep mensen met een verstandelijke beperking inzetten in de directe dienstverlening. Hiermee wordt inhoud gegeven aan de noodzaak om deze mensen meer kansen te geven op maatschappelijk relevant werk. Gelijktijdig zal dit zorgen voor het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor de Bibliotheek en haar dienstverlening. Uiteraard zal dit ingrijpende gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van de betreffende vestigingen. Partijen waar we hierbij mee willen samenwerken zijn Estinea, Zozijn, de Lichtenvoorde en gemeenten. Als deze opzet aanslaat, zal de dienstverlening van de Bibliotheek ook een ander gezicht krijgen en mogelijk ook nieuwe vormen van dienstverlening kunnen bieden.

Resultaat

- De Bibliotheekvestigingen in Dinxperlo (2016) en Terborg (2017) zullen uiteindelijk gerund worden door een team van mensen met een beperking, waarbij zij ondersteund worden door een teambegeleider die zowel kennis heeft van dit type begeleiding als wel van het bibliotheekwerk.
- Naast de traditionele bibliotheekwerkzaamheden, zullen er ook andere, meer welzijnsachtige activiteiten ontwikkeld kunnen worden, die passen binnen de participatie opdracht van de gemeenten en de zaken rondom het sociaal domein.

5.3 Vestigingsbeleid

Fysieke Bibliotheek: om de doelen te realiseren heeft de Bibliotheek Achterhoekse Poort een aantal vestigingen tot haar beschikking.

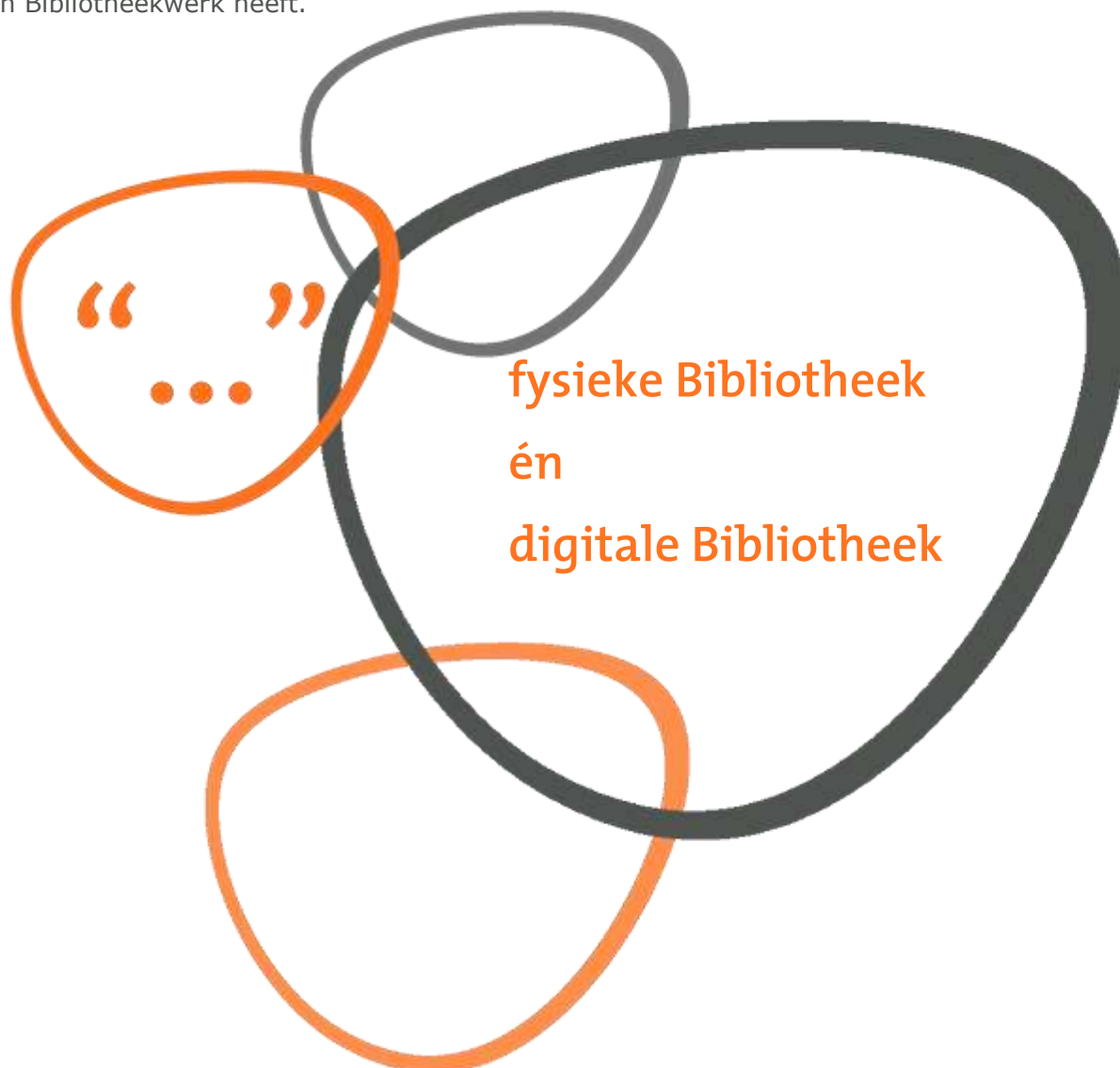
Digitale Bibliotheek: deze vestiging zal op landelijk niveau verder uitgebouwd worden, waarbij het in de presentatie de digitale vestiging van Bibliotheek de Achterhoekse Poort zal zijn.

Gemeente Aalten

Aalten: de hoofdvestiging binnen de gemeente Aalten is nu in een stand-alone pand gehuisvest. De maatschappelijke Bibliotheek is echter bij voorkeur in een multi-functionele accommodatie ondergebracht. Onderzocht zal worden of De Bibliotheek Aalten aan kan sluiten op de ontwikkelingen die gaande zijn rondom het pand 'de Pol', waarbij de financiële kaders wel van (doorslaggevend) belang zijn.

De vestiging Aalten zal bij voorkeur de functie van 'Taalhuis' gaan krijgen (voor de gehele gemeente).

Dinxperlo: deze vestiging is gehuisvest samen met twee scholen en de buitenschoolse opvang. Deze nevenvestiging zal bij voorkeur bedrijfsmatig op een andere wijze ingevuld gaan worden. Het ligt in de bedoeling om de dagelijkse werkzaamheden te laten uitvoeren door een team van mensen met een verstandelijke beperking onder leiding van een begeleider die tevens kennis van Bibliotheekwerk heeft.

Gemeente Oude IJsselstreek

Uift: de hoofdvestiging binnen de gemeente Oude IJsselstreek. De Bibliotheek is gevestigd binnen het DRU complex. De samenwerking met de andere partners binnen de DRU Cultuurabriek moet intensiever en ondernemender worden. Samen met het ROC Graafschap College zal hier het eerste Taalhuis opgericht worden, waarbij het project 'Modern Naoberschap' als opmaat gaat gelden.

De Bibliotheek in Uift is relatief veel open: 37 uur, 7 dagen van de week.

Varsseveld: een kleinere nevenvestiging in een gebied waar nog steeds de leeshonger heerst. Binnen de klassieke Bibliotheek is deze nevenvestiging nog steeds van groot belang. Daarnaast biedt de vestiging tevens diverse activiteiten in het kader van het Taalhuis (leesgroepen) en is de plaatselijke afdeling van de VVV hier gevestigd. Qua ligging keurig tussen de hoofdvestiging Uift en Aalten in.

Terborg: naast de front office functie zijn in dit gebouw ook de back office en het management onder gebracht. Er zal worden onderzocht of de kosten van de front office verder teruggebracht kunnen worden. Eenzelfde oplossing als die we in Dinxperlo voorstaan ligt in die zin voor de hand, of een samenvoeging met het dichtbij gelegen voortgezet onderwijs.

Gendringen: deze stand-alone vestiging zal mogelijk een metamorfose ondergaan. Het ligt in de bedoeling om het bestaande gebouw af te stoten om vervolgens bij een bestaande basisschool in te trekken. Het streven zal zijn om hier een combinatie te maken van de dBoS -oplossing, maar wel met een rol in het publieke domein. De huidige nevenvestiging Gendringen ligt binnen 3 kilometer van de hoofdvestiging in Uift.

Het laten vervallen van deze vestiging wordt ook ingegeven door financiële motieven. Willen we de beleidspunten in de komende periode realiseren en willen we de organisatie financieel gezond maken en houden, dan zal het vestigingsbeleid aangepast moeten worden.

De Bibliotheek op School: naast de eigen Bibliotheekvestigingen zijn er in diverse scholen (basisonderwijs) voorzieningen ontstaan binnen het project de Bibliotheek op School. Dit zijn in feite vooruitgeschoven posten die dicht bij de doelgroep (het basisonderwijs) zijn ondergebracht. Niet alleen de collectie, maar juist het personeel van de Bibliotheek is hierbij van essentieel belang om de doelstelling, leesbevordering in de breedste zin van het woord, gestalte te geven.

Resultaat

- De spreiding van het bibliotheekwerk wordt aangepast aan de huidige ontwikkelingen. De vestigingen zullen naast hun bibliotheektaak beter ingebed worden in de sociale structuur.
- De Bibliotheek verschuift van een stand-alone situatie naar een samenwerkings-netwerk organisatie.

6 Financiële kaders

De financiële kaders zijn de afgelopen jaren minder geworden. En ook voor de komende periode zijn er bezuinigingen afgekondigd. Zo ligt er in de **Gemeente Aalten** een concrete bezuinigingsopdracht van 75.000 euro verspreid over 2016 en volgende drie jaren. Daarbij heeft de gemeenteraad duidelijk uitgesproken dat er zowel in de kern Aalten als in de Kern Dinxperlo er een bibliotheekvestiging moet blijven bestaan.

De hoofdlijnen waarlangs deze bezuinigingen gerealiseerd gaan worden zijn:

- vrijvallende hypotheeklast vestiging Aalten
- salariskosten Dinxperlo
- management en BO

In de **Gemeente Oude IJsselstreek** is een bezuiniging aangekondigd van 15.000 euro voor 3 opvolgende jaren m.i.v. 2016.

Door de beleidskeuzes zal er wel geld vrijgemaakt moeten worden om in te zetten in de transformatie naar de maatschappelijke Bibliotheek. Daarnaast dient er rekening gehouden te worden met substantiële bezuinigingen.

Hoofdlijnen waarmee geld vrijgemaakt gaat worden:

- vestiging Gendringen: verplaatsen naar de basisschool
- salariskosten Terborg
- management en BO

Resultaat

- De Bibliotheek zal een gezonde financiële basis moeten krijgen. De opgestelde meerjarenbegroting laat zien dat er fors omgebogen zal moeten worden om de Bibliotheek uit de rode cijfers te houden. Daarbij moet tevens de transitie naar de maatschappelijke Bibliotheek gerealiseerd worden; een dubbele opdracht dus.

Dilemma's welke met de gemeenten als opdrachtgever verder uitgewerkt moeten worden zijn:

- publiek domein en schooldomein (subsidie)
- klassieke Bibliotheek is nog nodig terwijl de maatschappelijke Bibliotheek urgent wordt (transitie middelen nodig)
- de transitie brengt kosten met zich mee, waar de Bibliotheek zelf onvoldoende (eenmalige) middelen voor heeft
- er zullen gedwongen ontslagen plaatsvinden; als gevolg van bezuinigen maar ook als gevolg van de transitie (frictiekosten).

7 Marketing

Op basis van dit beleidsplan is er een strategisch marketingplan ontwikkeld. De marketingdoelstellingen voor de komende beleidsperiode zijn:

1. Klantbehoud bij bestaande doelgroepen.
2. Groter bereik onder de bestaande doelgroepen/volwassenen.
3. Beter voor het voetlicht brengen bij stakeholders en klanten wat de Bibliotheek doet en wat de toegevoegde waarde daarvan is.
4. Vergroten van de marktgerichtheid en ondernemerschap bij de medewerkers.
5. Het realiseren van aanvullende inkomsten uit fondsen, sponsoring en projectsubsidies.

Biebpanel: Dit is sinds 2015 het online klantenpanel van de Bibliotheek Achterhoekse Poort. Door een online vragenlijst (vier keer per jaar) wordt deelnemers om hun mening gevraagd met betrekking tot diverse onderwerpen zoals communicatie, maatschappelijke waarde van de Bibliotheek, collectie en andere zaken. De uitkomsten worden gebruikt om de dienstverlening te verbeteren.

Naast dit beleidsplan zijn er twee documenten opgesteld die een nauwe samenhang met dit beleidsplan vertonen

- Matrix van de 5 (wettelijke) functies en hoe de Bibliotheek daar vorm en inhoud aan geeft
- Meerjarenbegroting op hoofdlijnen (per gemeente)